

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalitieteiden laitos	
Tekijä-Författare-Author Välimaa, Marja-Leena			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Tilastojen vaikutus sosiaalisen ongelman rakentumiseen: Opiskelijoiden työssäkäynti			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu -työ		Aika-Datum-Month and year 2010-08-25	Sivumäärä-Sidantal- Number of pages 171
Tiivistelmä-Referat-Abstract <p>Tutkielmani tarkoituksena on kuvailla ja selittää tilastojen merkitystä sosiaalisen ongelman rakentumisessa. Tutkimusaineistona käytän Helsingin Sanomissa julkaistuja kirjoituksia aikavälillä 1991 – 2008. Tarkastelen tutkimusaiheittani käyttäen esimerkki-ilmionä opiskelijoiden lukukausien aikaista työssäkäyntiä. Analysoin lehtikirjoitusaineistoani määrällisen sisällönerittelyn ja diskurssianalyysin avulla. Lehtikirjoitusaineistoni lisäksi käytän toisena tutkimusaineistona aihetta sivuavia tapaustutkimuksia. Teoreettisina näkökulmina hyödynnän sosiaalista (kriittistä) konstruktionismia ja tilastokritiikkiä.</p> <p>Sanomalehtien uutisoinnissa tilastotiedot otetaan vastaan annettuina eikä niiden sisältämiä tietoja useimmiten epäillä tai kyseenalaisteta mitenkään. Tilastoja kuitenkin käytetään lehtiteksteissä todistusaineistona vakuuttamaan lukija sosiaalisen ongelman uskottavuudesta ja tärkeydestä. Julkaistuihin tilastotietoihin myös vedotaan poliittisessa keskustelussa ja tehtäessä päätöksiä toimenpiteistä. Tilastojen ja laskelmien tuottajia on kuitenkin monenlaisia, heidän keskinäiset resurssinsa ja yhteiskunnallinen asemansa eroavat kuitenkin useimmiten toisistaan merkittävästi. Niinpä tuotettujen tilastojen laatu ja merkitys voi olla hyvinkin erilainen. En ole kuitenkaan löytänyt yhtään tutkimusta, jossa olisi tutkittu tilastojen ja sosiaalisen ongelman rakentumisen välistä yhteyttä tai mahdollista keskinäistä riippuvuutta.</p> <p>Sosiaalisen ongelman määrittelyssä keskeisiä ovat eri toimijaryhmät (claims making groups), jotka keskustelevat ongelmasta ja esittävät sitä koskevia väitteitä (claims making). Niinpä väitän, että käsityksemme yhteiskunnallisista ilmiöistä ja sen ongelmista konstruoidut vuorovaikutuksessa julkisen keskustelun, siinä esitettyjen väitteiden ja tuotettujen tilastojen ja tutkimuksien avulla. Tutkielmani ydin perustuu siten siihen, miten tutusta ilmiöstä rakennetaan tilastojen avulla konstruointiprosessin aikana sosiaalinen ongelma määrittelyn, syiden ja seurausten esittelyn avulla. Selvitän tätä prosessia tutkimuskirjallisuuden ja pohdintojeni avulla muodostamani tiedontuotantoprosessin kuvauksen avulla.</p> <p>Opiskelijoiden työssäkäynnillä on ajankohtainen yhteys sosiaalisen ongelman konstruoitumiseen: mahdollisimmin pitkään töissä ja nopea työllistyminen. Yhä kiihtyvä suurten ikäluokkien eläkkeellesiirtyminen ja väestön vanheneminen saa aikaan sen, että uudet supistuvat ikäluokat eivät pysty tulevaisuudessa kattamaan työvoiman kysyntää ja julkisen sektorin menoja. Siten työvoiman poistuman uskotaan aiheuttavan tulevaisuudessa työvoimapulaa ja ongelmia julkisen sektorin rahoitukselle.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords tilastot sosiaalinen ongelma tilastokritiikki kriittinen konstruktionismi claims making tiedontuotantoprosessi opiskelijoiden työssäkäynti työvoimapula			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			